



Monitor Duurzaam Nederland, juli 2013

Kwaliteit van leven hoog, maar zorgen voor de toekomst

Nederland staat er volgens de Monitor Duurzaam Nederland medio 2013 economisch gezien nog altijd redelijk voor in vergelijking met andere Europese landen. Hoewel de Nederlandse werkloosheid momenteel hoog is, is deze in veel andere Europese landen nog veel hoger. Door de economische crisis is wel de overheidsschuld aanzienlijk toegenomen, zijn de investeringen gedaald en zien Nederlanders hun financiële situatie somberder in. Ook hier geldt echter dat veel andere Europese landen nog zwaarder getroffen zijn. Hoewel de kwaliteit van leven in het “hier en nu” hoog is, zijn er zorgen over de dreigende uitputting van ons natuurlijk en menselijk kapitaal, en legt Nederland nog altijd een groot beslag op natuurlijke hulpbronnen elders in de wereld, en dan vooral in de ontwikkelingslanden.

Duurzame ontwikkeling gaat om de kwaliteit van leven in ons land en de houdbaarheid ervan op de lange termijn. In de Monitor Duurzaam Nederland wordt gekeken in hoeverre het bouwen aan de kwaliteit van leven in het “**hier en nu**” ten koste gaat van de volgende generaties (“**later**”), of van mensen elders in de wereld (“**elders**”). Ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid kennen echter een vrij geleidelijk verloop. Grote schommelingen op korte termijn zijn dan ook niet te verwachten. Wel is een aantal interessante ontwikkelingen zichtbaar.

In dit thema artikel worden de cijfers van de laatste update (juli 2013) van de indicatoren in de ‘Duurzame ontwikkeling’ visualisatie op de CBS-website vergeleken met de gegevens zoals die in de Monitor Duurzaam Nederland 2011 werden gerapporteerd.

Hier en nu

De huidige kwaliteit van leven in Nederland is hoog, een beeld dat ook in de Monitor van 2011 al naar voren kwam. Van de 29 indicatoren toonde er slechts één een negatieve ontwikkeling (reistijd woon-werkverkeer). Na de update is daar, zoals mag worden verwacht in de huidige laagconjunctuur, de bezorgdheid van mensen over hun financiële situatie bijgekomen. Daartegenover zijn er opvallend positieve ontwikkelingen als het gaat om het streven naar welvaart in het



Centraal Bureau voor de Statistiek

'hier en nu'. In 2011 waren er zeven indicatoren die een positieve ontwikkeling toonde. Dat aantal is na de update opgelopen tot elf. Het gaat hierbij om "tevredenheid met onze woningen", "kwaliteit van woningen", "gegeneraliseerd vertrouwen" en "uitstoot van fijnstof". Deze vier indicatoren lieten in de Monitor van 2011 geen duidelijke trend zien, maar op grond van de laatste update kan nu van een duidelijke verbetering worden gesproken.

Later

Bij het beslag dat de Nederlandse samenleving legt op haar hulpbronnen zijn er geen grote fluctuaties. Toch zijn na de update van de cijfers wel veranderingen. In tegenstelling tot de meting van 2011 tonen twee kapitaalindicatoren, luchtkwaliteit (natuurlijk kapitaal) en generaliseerd vertrouwen (sociaal kapitaal), nu een positieve ontwikkeling. De cijfers van de emissiehandelbalans laten echter een negatieve ontwikkeling zien. Dit betekent dat de bijdrage van Nederland aan het klimaatprobleem steeds meer buiten de eigen landsgrenzen plaatsvindt.

Elders

Voor wat betreft het effect van het welvaartsstreven in Nederland op de rest van de wereld, en dan vooral op de ontwikkelingslanden is het beeld nu iets somberder dan in de Monitor 2011 is geschetst. De invoer van minerale grondstoffen is toegenomen, waardoor elders in de wereld op deze grondstofvoorraden is ingeteerd. Bovendien is de invoer van energie en mineralen uit ontwikkelingslanden onverminderd hoog.

Nederland vergeleken met andere EU-landen

Hier en nu

De huidige kwaliteit van leven in Nederland is naar Europese maatstaven hoog. De materiële welvaart is in het afgelopen decennium toegenomen. Nederland is op dit gebied vooral te vinden in de voorhoede van de EU-27. Nederlanders zijn Europees gezien tevreden over de grootte van hun woning en ervaren hun woonlasten niet als zwaar. Opmerkelijk is dat Nederlanders door de jaren heen tevreden zijn gebleven over de inkomensongelijkheid. Hierbij valt overigens wel



op dat de inkomensongelijkheid tussen mannen en vrouwen naar Europese maatstaven nog steeds groot is. De beloning van vrouwen is lager.

Later

De positie van Nederland qua beslag op hulpbronnen is nauwelijks veranderd ten opzichte van 2011. Wel valt op het uitblijven van verbeteringen van het opleidingsniveau. In de meeste EU-landen neemt het percentage hoogopgeleiden in de leeftijd van 25 tot 64 sterker toe dan in Nederland. Nederlanders, samen met Zweden en Denen, hebben het grootste vertrouwen in instituties van alle EU-27-landen. In Nederland en Zweden is het vertrouwen in de laatste jaren toegenomen, terwijl dit in Denemarken juist is gedaald.

Elders

Nederland belast in het streven naar welvaart andere landen relatief sterk. Binnen de EU-27 behoort ons land tot de grootste importeurs van natuurlijke hulpbronnen. Nederland legt nog altijd een groot beslag op de natuurlijke hulpbronnen elders in de wereld. De effecten die Nederland op de rest van wereld heeft als het gaat om invoer energie, mineralen en biomassa uit ontwikkelingslanden blijven daarom onverminderd ongunstig in vergelijking met andere EU-landen.